

Národní sekretariát GEO/Copernicus

<https://www.copernicus.gov.cz>

Zápis ze schůze řádných členů Národního sekretariátu GEO/Copernicus č. 5/2022

28. 7. 2022, 10:00-12:00

V sídle CENIA

Účastníci

Předseda: Mgr. Miroslav Havránek (CENIA), **Místopředseda:** Ing. Luděk Hloušek (CENIA),

Tajemník: Mgr. Martina Sállová (CENIA),

Řádní členové: RNDr. Jindřich Štáštka Ph.D. (ČHMÚ), Ing. Ondřej Šváb (MD), RNDr. Přemysl Štych, Ph.D. (UK), RNDr. Pavel Doubrava (CENIA),

Nepřítomni: Ing. Přemysl Řezníček (MŽP), Mgr. Jaromír Adamuška (MŽP), Ing. Michal Pastvinský, Ph.D. (MŽP), PhDr. Ing. Přemysl Štěpánek (MŽP), Bc. Dominik Vít (MD), Ing. Martin Havlíček (MZe), RNDr. Petr Mareš, Ph.D. (ESA ESERO), Ing. Jana Kapounová (CzechInvest),

Hosté: Tomáš Franc (ESA ESERO)

1. Schválení programu schůze řádných členů NSGC č. 5/2022 (plénium)

- Program byl členy jednohlasně schválen.

2. Informace o jednání k DestinE (MD)

- O. Šváb informoval ostatní členy o vývoji iniciativy DestinE. V plánu je připravit dvě služby, ta první se bude zaměřovat na extrémní a druhá na změnu klimatu. Již k tomuto v rámci ESA proběhly dva prekuzory před dvěma lety.
- Členské státy si vyžádaly představení pracovního plánu iniciativy. Další jednání je naplánováno na září, kde by komise měla podrobnější pracovní plán představit.
- V draft pracovního plánu pro Horizon Europe se připravuje přibližně 10 nových výzev, které se k iniciativě DestinE váží. Programy budou začleněny do několika různých klastrů, např. infrastruktura a technologie, klima a doprava a další.
- Řádní členové sekretariátu také obdrželi záznam z prezentace o DestinE.
- J. Štáštka vznesl dotaz, zda jsou v rámci DestinE nějaké informace od Strategic Advisory Board. Žádné nové informace k tomuto uskupení nejsou.
- P. Štych členy informoval, že je do této iniciativy také zapojen. V rámci tohoto projektu by měly být zodpovězeny také otázky propojení DestinE s programem Copernicus. Například Služba pro klimatickou změnu programu Copernicus je také prekuzorem pro DestinE.
- I v rámci ESA se otvírají nové programy, do kterých se zapojují české firmy ze soukromé i z akademické sféry (CzechGlobe, CESNET).

3. Informace a novinky ke Kosmickému programu EU a o agentuře EUSPA (MD)

- Agentura EUSPA by v pražské budovy měla být využívána od roku 2025. Hlavní témata budou fyzická bezpečnost infrastruktur a kybernetická bezpečnost, dojde k propojení se službou SST (sledování na oběžné dráze, sledování pohybů kosmické tříště).
- Připravuje se nová strategie Spage Strategy for Defense dohromady s EEAS, smyslem je vytvořit strategii pro práci s obranou v rámci Vesmírného programu EU. Budoucím plánem je spolupráce s NATO, prozatím existuje například služba PRS. Hovoří se o výstavbě malých družic či využívání přispěvatelských misí. V rámci programu Copernicus je v plánu vytvoření nové služby Copernicus Governmental Service. Ta by mohla navázat na stávající službu pro bezpečnost (pod Satcen) či vzniknout jako úplně nová jednotka, u které by se hledal nový provozovatel.
- Je připravován program Copernicus na přípravu Sentinelů nové generace, který bude vypisován na ministerské radě v listopadu a bude v provozu od roku 2023.

4. Informace ze zasedání CC a CUF (CENIA)

- Dne 7. června 2022 proběhlo 5. zasedání výboru EK pro program Copernicus – Copernicus User Forum (CUF) a 8. června 2022 proběhlo 6. zasedání výboru EK konfigurace pro Copernicus. Cílem zasedání je shrnout činnosti uskutečněné v rámci elementu Copernicus kosmického programu EU za kvartální období, informovat o nových produktech a iniciativách, diskutovat se zástupci členských států a přijímat jejich doporučení a následně zajistit kontinuitu v navazujících činnostech pro další období v souladu s pracovním plánem Copernicus.
- Pracovní plán programu Copernicus bude v následujících letech vypracován nově pro dva následující roky. Důvodem této změny, oproti plánu na jednoleté období, je nutnost přizpůsobit se zkrácenému rozpočtu a tedy snaha předpovědět, jak se budou vyvíjet například starty nových misí.
- Delegáti ocenili vypracování programu a jeho aktualizaci oproti minulému zasedání. Zástupce z Německa ale poukázal na některé chybějící informace. Jedná se například o rozvoj služby pro kulturní dědictví, o které bylo hojně diskutováno na minulých jednáních. Program Copernicus se v minulých letech právě na toto téma velmi zaměřil, vznikla pracovní skupina Copernicus Cultural Heritage Task Force (do které byla zapojena i Česká republika skrze Ministerstvo kultury), zadavatelem úkolu bylo Generální ředitelství pro vnitřní trh, průmysl, podnikání a malé a střední podniky. Zpráva z této pracovní skupiny byla doručena EK v březnu 2020 a nyní není jasné, jak bude v této věci EK postupovat.
- Jedním z hlavních bodů řešených v rámci programu je posílení User Uptake jak na národní úrovni tak na té mezinárodní. Program Copernicus byl navržen jako otevřený zdroj dat, který je přístupný všem, jeho problémem ale stále zůstává podpora využívání dat. Cílem této aktivity je maximalizovat využívání dat Copernicus v Evropě, zvýšit socio-ekonomické benefity programu pro obyvatele EU a podpořit konkurenceschopnost evropského kosmického průmyslu. K již existující struktuře pro posílení User Uptake přibýly pro rok 2021 nové subjekty: EUSPA, CASSINI a KCEO.
- Zástupce za JRC Meneses Rui představil plán EK k vytvoření nové strategie výzkumu pro Službu pro bezpečnost, která by měla podpořit propojení výzkumu v této oblasti s aplikací v praktických aktivitách. Právě v této službě je nutnost posílit tuto stránku vzhledem k potřebě odolné a bezpečné Evropy. K tomu by měl pomoci program Horizon Europe, aby došlo k zapojení nových vznikajících technologií, které by odolnosti Evropy přispěly.

5. České uživatelské fórum Copernicus 2022 (všichni) – 28. - 29. listopadu 2022

- Je plánováno využít v první části konference Key Note Speakery, kteří by téma uvedli. Již je v řešení přednášející z Evropské environmentální agentury a zástupci z EARSC či evropského Satcen. Jednou z dalších možností je větší zapojení GEO (Group on Earth Observations) s prezentací o tom, jak se tato globální iniciativa vyvíjí.
- Z hlediska financování je zajištěn již prostor Kongresového centra. Zbývá zařídit catering, ubytování pro Key Note Speakery (které by nemělo být potřeba hradit) a ostatní. Možností je objednat catering, který má Úřad vlády v místě KCP vysoutěžený. Oběd by mohl být zajištěn v některé z přilehlých restaurací. Ministerstvo dopravy a Univerzita Karlova může finančně a organizačně pomoci (například zafinancovat práci od studentů), od UK možné zapůjčit podstavce na postery. M. Havránek zajistí informace o financování ze strany MŽP.
- Ve druhé polovině srpna proběhne neformální setkání v restauraci na Albertově, M. Sálová rozešle Doodle s možností výběru nejvhodnějšího termínu.

6. Informace o European Space Week (MD)

- Akce proběhne 4. – 6. října na Výstavišti v Holešovicích. V pondělí proběhne User Consultation Platform v Mamashelter hotelu zároveň s General Assembly Copernicus Relays a Copernicus Academy.
- Prozatím je vypracován draft programu, který bude vyvěšen na webu události. Stále je volný prostor pro přihlášení prezentací. Havránek navrhuje výstavu fotografií z Ukrajiny.
- Proběhnou ukázky využití technologií 5. října ráno.

7. Nabídka SATCEN ČR (CENIA)

- Došlo ke kontaktování CENIA ze strany Airbus s možností využívání dat ze strany Satcen zdarma. Tato data mohou být poskytována státní správě pod určitými licenčními podmínkami. Nastává problém s předáním dat, ta mohou být například vypalována na CD.
- Tato nabídka bude prezentována i na pracovní skupině k DPZ. Nabízí se například multispektrální data z Plejád a Plejád neo.
- Data mohou být využita i při sledování následků požáru v Českém Švýcarsku. K tomu slouží také služba FIRMS (NASA) a EFIS (Copernicus).
- P. Štych se dotázal, zda data mohou být poskytována univerzitám. Zatím není jasné, v jaké formě by mohla být dodávána (ve formě produktů nejspíš ano).

8. Informace o stavu zapojení (všichni)

- Kolegové z World from Space se zapojili do iniciativy AMBIC pod Výzkumným a zkušebním leteckým ústavem (VZLÚ), cílem je poskytovat obrazová data území České republiky z vesmíru a zajistit tak nezávislost České republiky na informacích z komerčních satelitů. Projekt je financován Ministerstvem dopravy a řešen pod záštitou ESA. Konkrétně projekt WfS má za cíl vytvořit český satelit s podobnými parametry Sentinel-2, pro využití těchto dat jsou nyní potřeba Use Cases pro projekty v roce 2029. Stanovit ale využití pro tento projekt je ale nyní nereálné. CENIA navrhla jako možnost využití ke sledování světelného znečištění. Tyto ambiciózní projekty jsou rozděleny na dvě sekce – aplikační a vědecké.
- MD nyní diskutuje výši ročního příspěvku do volitelných programů ESA a programů třetích stran. Pozorování Země je zapojeno v programech Future EO, Digital Twin Earth, příprava družice TRUTHS (hyperspektrální mise pro kalibraci dat z ostatních družic), Climate Space, Incubed. Na programových radách v ESA se připravuje obsah programů, poté se projednává zakládací dokument programu (taková deklarace), z toho se vybere několik základních informací a nejjednodušších ustanovení, ta se poté schválí. Na ministerské radě se otvírá příležitost do těch programů vstoupit, každý stát má možnost do každého programu zapsat, kolik financí do nich chce zapsat. Některé programy jsou financované dobře, některé velmi přefinancované a naopak podhodnocené. Programy jsou tedy financovány členskými státy. O. Šváb rozešle finální tabulku s vypracovanými projekty.
- Do projektů vypisovaných ESA je možnost se přihlásit skrze výzvu nebo open call.
- P. Štych informoval, že proběhne také 9. NASA ESA trénink organizovaný UK první týden v září. Jedna přednáška bude také věnována dopadu konfliktu na Ukrajině na krajinu. V minulém týdnu se uskutečnil Zeměznalec, letní škola pro učitele a studenty.

9. Termín neformální schůze řádných členů NSGC

- M. Sálková rozešle Doodle Poll s možností výběru času neformální schůze, která se uskuteční v druhé polovině srpna.
- Další schůze se poté uskuteční již s přítomností mimořádných členů **7. září v 10:00 v sídle CENIA.**